

MANTANA 8

Občasník pro individua a individuality

Vydává Horoklub Chomutov

Ročník 12, číslo 8

srpen 2009

ÚVODNÍK

TIP NA VÝLET

Vždycky jsem slyšela, že Jickovice jsou lezecký pojem – ráj spárařů a „plotýnkářů“. Hned jsem je zařadila do seznamu probádat a tak jsme letos s Petrem využili nabídky kamaráda Tomáše z Děčína a vyrazili s ním na jachtu na Orlickou přehradu, kde se Jickovické spáry nachází. Po celodenním váleudu na palubě jsme se nechali v neděli ráno vyklopit na břehu, kde

z lesa vykukovalo pár divných skalních bloků, takových nevýrazných kvaků. Zklamání se nedalo utajit a tak votráveně šlapu prudkým svahem mezi hromadou větví, listí, harampádí a ani se mi nechce zvednout hlavu a podívat se, když jsme zastavili. Jééé, padá mi čelist, když se před námi rozevřel kuloár (střední část Hlavního masivu) krásných, vysokých hrubozrných věžiček a pilířů. Nádhera. Nevěřila jsem, co dokáže udělat pár výškových metrů. Rozbalujeme matroš a jdeme na to. Až na pár těžkých cest v plotýnkách není celá oblast příliš jištěná, je třeba mít dostatek železa a pak se dá báječně popolézat. Friendly v pevné žule drží parádně a díky množství spár a spáreček různého druhu lze se jistit třeba po metru. Z každé cesty pozorujeme jachtaře, jak se prohání přímo pod námi, je teplo a jsme rádi za tohle bezvadný místo.

Navštívili jsme Hlavní masiv – střední část, ta je asi největší, nejvyšší a nejpěknější. Levá část trochu nižší a těžší a cesta Nakulení s tak příznačným názvem je pěkně vykutálená. Amfiteátr je o kus dál v lese, ve stínu. Pěkné, malebné místo se spárami pro pokročilé. Průvodčik z lezce přesně sedí a bohatě stačí, protože názvy cest jsou psané přímo pod nástupem, takže jsem se zorientovala i já a zvládla by to pravděpodobně i Deiva J. Celá oblast čítá zhruba 160 cest, přístup z vesnice je příjemnější, po rovince, ale musí se ty skály trochu hledat, protože stojíte přímo nad nimi. Návrat do vesnice ještě příjemnější, protože tam točí Plzeň. Takže lezouši klasikáři vyražte, stojí to za to!

Hafinka

SARCATAL 2009

24.7. – 2.8.2009

Jířa Šťastný

Letní soustředění mládeže pořádáme letos již po osmé, tentokrát ale poprvé nejedeme do Dolomit, ale do Sarcatalu, protože s sebou máme převážně mladší děti, pro které by mohl být náročný horský terén Dolomit s obvyklými zvraty počasí trochu problém. Sarcatal totiž nabízí také velký výběr vícedélkových cest, ale stabilnější počasí.

Odjíždíme v pátek večer čtyřmi auty, ve kterých je devět mládežníků, čtyři instruktoři a několik dalších účastníků zájezdu. V sobotu ráno se potkáváme v oblasti Preore a mládež se zde seznamuje s lezením na vápenci. Večer přejíždíme do oblasti

Val Lomasone, kde spíme v oblíbeném piknikáči. V neděli již první skupiny vyráží na vícedélkové lezení na Picolo Dain, ostatní lezou na skalkách v Lomasone. Večer se již všichni setkáváme v kempu Daino v Pietramurata a zůstáváme zde až do konce pobytu.

Další dny jsou prakticky stejné, dva instruktoři lezou se čtyřmi mládežníky vícedélkové cesty, ostatní objíždějí zajímavé sportovní sektory v okolí (La Gola, Masone, Nago, Promeghin) a nebo jdou na via ferratu. Celé soustředění provází převážně jasné počasí s teplotami ve stínu přes 30°C, což nám neumožňuje vylézt některé z plánovaných vícedélkových cest, vedoucích převážně v jižních stěnách okolních vrcholů, ani zdolat via ferratu Che Guevara, vedoucí v jižní stěně Monte Casale s celkovým převýšením 1350 m.

Ačkoliv se díky vysokým teplotám nepodařilo zdolat některé plánované vrcholy, přesto si mládežníci pěkně zalezli a seznámili se se specifiky vícedélkového lezení, tj. plánováním výstupu s ohledem na aktuální předpověď počasí, orientací v terénu při

přístupu, jištěním v jednotlivých délkách, sestupem a také postupem a jištěním na via ferratách.

Během soustředění jsme vylezli tyto vícedélkové cesty:

Picolo Dain – Le strane voglie Amelie 5c (250 m, 8 délek)

Picolo Dain – Amazonia 5c (250 m, 11 délek)

Picolo Dain – Orizzonti dolomitici 5b (250 m, 11 délek)

Monte casale – Via Einstein 6+/A1 (350 m, 10 délek)

a přešli via ferratu Rino Pesseta na Monte Garsole 967 m (převýšení 700 m, velmi těžká).

Soustředění se zúčastnili: Tomáš Hyksa, Martin Jech, Bára Šťastná, Matěj Šťastný, Kristýna Švambergová, David Cífera, Tomáš Jindra, Jan Stütz, Nikol Wicherová a instruktoři Bronislav Bandas, Bohumil Dvořák, Jan Jansa a Jiří Šťastný.

Myslím, že mládežníci získali dostatek zkušeností a příští rok s nimi můžeme vyrazit opět do Dolomit.

Jířa

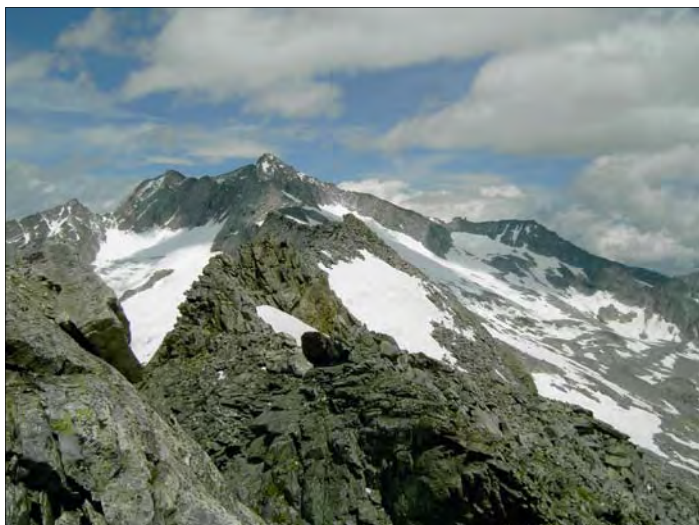
Když jsem tady byl naposledy v dubnu roku 2005, tvářila se tato linie velmi odmítavě. Po několika neúspěšných atacích jsem pochopil, že ještě nedozrál čas a vyklidil jsem pole. V koutku srdce však vězel zárodek přesvědčení: „To půjde!“

A dnes jsem tu po letech znovu. Vyzbrojen jenom lezečkami a světe div se: maglajzákem! Tvořím několik lehkých trojkových boulderů na rozlezení, ale nedočkavost ze mě úplně sálá. Konečně se přesouvám pod známý nástup. Tak jaký na mě dnes uděláš dojem? Pocity jsou strašně důležité! Vypadá to pořád stejně těžce, ale ne nemožně! Obhlížím hranu nejdřív zprava, potom zleva. Hledám slabiny. Osahávám klíčové nástupové madlo a vůbec netuším, jestli ho vzít levou nebo pravou rukou. Nohy tu stejně pořádný nejsou, tak nezbyvá než zkoušet. Toto ověřování si teorie praxí miluju! Po několika marných pokusech nastoupat zjišťuju, že ono madlo pěkně žere prsty. Musím rychle něco vymyslet nebo můžu jít za chvíli

s nepořízenou domů. Možná by šlo pravačkou zafixovat na té šikmé, tupé hraně, ale to obnáší vyvěsit se zády do údolí a hlavně pak to udržet! Je to sice kousek nad zemí, ale pro kontrolované návraty je tu asi jen půlmetrová police. Pod ní dva metry předskálí přecházející v kamenitý svah. No prostě ideální místo pro nacvičování odskoků. To pak člověk jinak zvažuje každý krok. Chvilce soustředění a už jdu na to. Zvedám se na těch mizernejch nohách a dosahuju pravačkou na šikminu. Hledám nejoptimálnější místo pro zavěšení, když mi smrknou nohy. Moc jsem se soustředil na tu ruku. Naštěstí levačkou koriguji návrat zpět podél skály na polici. A sakra! Musím se víc soustředit na celé tělo. Další pokus je úspěšnější. Nohy mi dávají o něco větší oporu, pravá už fixuje hranu, a teď už musím levačkou opustit madlo a jít do neznámých vod. Napůl dynamicky dosahuji levého bočáku a pekelně se soustředím na nohy. Teď už nesmí smrknout, to bych neustál! Rychle nahoru! Dalším dynamickým přehmatem dosahuji lepšího chytu, a pak už se konečně můžu postavit na první pořádný stup v cestě. Zklidňuji tepovou frekvenci a po chvilce dolézáám snadným terénem na vršek. Super! Zdařilo se!

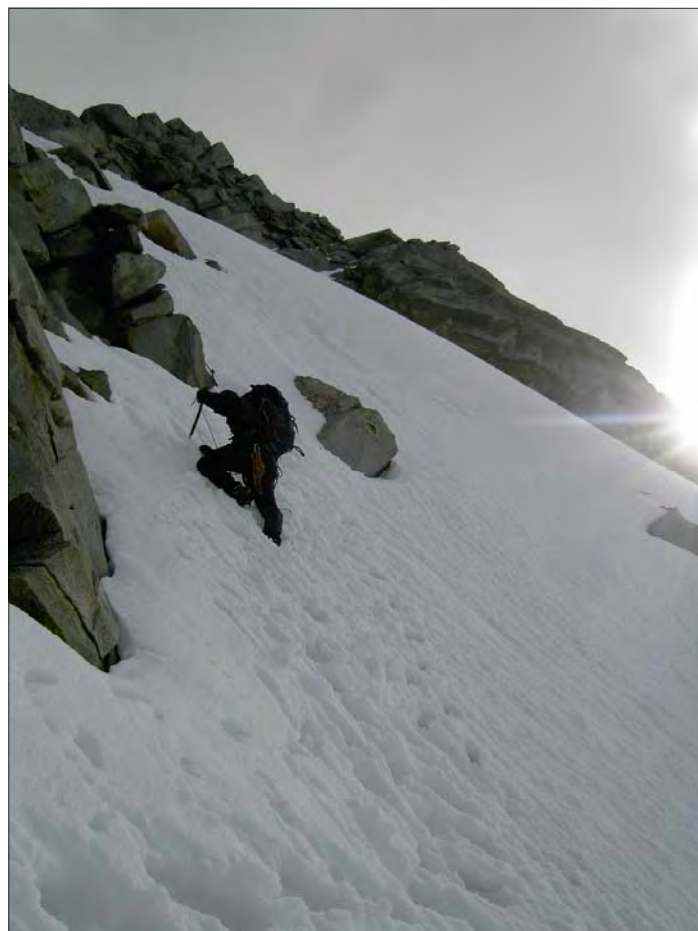
* Deprese 7 RP 18.8.2009 LeToš free solo

Tak jsme zase v tom, kámo. Královna Vysokých Taur čeká, teď jen otázka, jako cestou. Už si to pěkně dlouho funíme od chaty **Giessener Hütte 2202m** do kopce. Nevím jak tobě, ale mně pochod v temnotě, kdy mi jen několik dalších metrů kombinovaného terénu ozařuje kužel čelovky, přijde magický. Vypadá to, že je ten náš hřeben pořád schovaný v mracích. Včera se nám vrcholek ukázal jen na chvíli a nakonec ještě pršelo. Ale to ty nevíš, protože jsi spal, dudku. To si dám raději hřebenovku, orientace bude bez problému a snad se dočkáme i nějakých výhledů a k tomu je to zprava hodnotnější. Ani mi nevadí, že si odпустíme ledovec, ať si trhlina na mou návštěvu počká jindy. Jak vidno, čeká nás poměrně pěkný ráno. Mrkni nad údolí, jak se nebe pěkně červená. Firn se narovná, docela se to boří, ale to neva. Hele ty fixy, na tom skalním výšvihu píchnou. - **Steinerne Mandln 3125m** - Rychle ke mně Letošu dolez, při tomhle východu slunce zjihne srdce každému. Vidím druhou stranu hory, údolí zalitý mlíkem a všechno je tak nějak modrošedý. Teď už krásný výhledy na vrcholky pokryté sněhem nepřestanou. Hřej sluníčko, hřej, je mi kosa. Tady je ve sněhu vyšlapaná cesta a vede podél skalnatého hřebenu. Stačila by chvilka nepozornosti a támhle ta díra by mě s radostí schramstla. Už je to dobrý, čeká nás spousta naskládaných žudráků, jen dávat pozor na nohy. Ještě několik metrů a jsme na vrcholu, hurá. - **Hochalmspitze 3360m** - Je to dost exponovaný, to mi vysvětlí, jak ten kříž tady drží?! A po mraku ani stopy. Rád ti potřesu rukou kamaráde. Sestup

na druhou stranu bude strmý, díky za fixy. Tady je lano pod sněhem, chce to cepín a mačky. Když se koukám do hlubiny pod sebe a jdu pozpátku, tak mě příjemně mrazí. On ten následný hřeben s propastmi na obou stranách je taky za odměnu. Co tam máme dál? Traverz v zasněženém svahu, jdi přede mě, ať si můžu udělat fotečku. Nádhera. A teď už jen kamenný moře. - **Lassacher Winkelscharte 2856m** - Ahoj kluci, jste si odskočili na **Schneewinkelspitz 3016m**? Co říkáš, brácho? Čas dobrý, pokračování v zasněženém svahu by neměl být problém, dáme ho taky? Ale už začíná dotírat žízeň a cítím i batoh plný matroše. Netrvalo dlouho a můžeme si odškrtnout další vrcholek. Aaa, vrcholová kniha je vždycky odměna. Začínám chladnout, lepší pokračovat dál. Tady už začíná přiosťřovat. Expozice jako fík a neustále nahoru dolů. Už je to dlouhý, co kdybychom slanili tady z pánve, ale musíme do ní sestoupit. No ..., kamaráde ..., tak tyhle rozjebaný police čekají na nějakýho moulu, který si to bude chtít usnadnit. A my to nebudeme, i když nás to

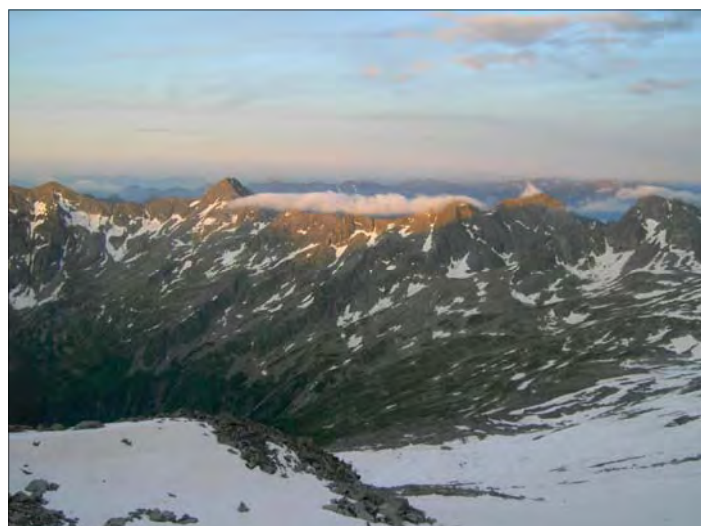
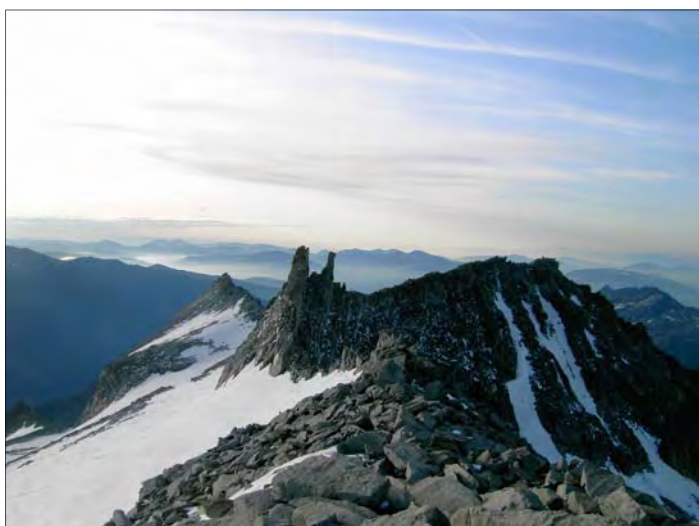

bude stát vyčerpávající zpáteční výstup na značenou cestu. Konečně „cesta“. Docela jde na mě krize, ale k čemu bych to říkal, stejně si to musím odšlápnout. Raději vypnu krokometr :). Ten traverz přes **Säuleck 3086m** není nejhorší. Mám fakt sucho v krku. Jsi frajer, z takovýho čurku dostat pomocí hadičky trochu vody, to je umění. Co na tom, že mi mezi zuby skřípe pár kamínků. Jdeš na vrchol? Jen si tam odběhni, já si chvíli sednu a budu šetřit síly. Už?! Pěkný výkon, zatím jsem to vočíhl a vypadá to, že cesta nevede přes ty šílený hřebeny, ale že jde přes ten sníh dolů. Tak schválně, kdo umí líp „lyžovat“, zase trochu jiný pohyb a je to rychlejší. Přece jenom je ten sníh už rozbředlý. Letoši, doufám, že těch výškových 70 m do **Maltnitzer Scharte 2673m** je dnes naposledy, co jdu do kopce. Dámy a pánové, ještě nějaký ten sjezd a už nám zbývá jen cílová rovinka přes celý údolí, ale to dáme, tam na nás čekají kluci a zasloužený pivečko. Konečně chata, už mám z toho pochodu hubu nakřivo a to nás ještě čeká se-

běhnout k autu na parkoviště do **Standortu 1640m**. Tak bratříčku, zase to všechno bylo jinak, než jsme chtěli a opět jsme prožili něco, co dává smysl.

1. Gruppe - LeToš, Blahouš
2. Gruppe - Hynek, Radek, Marek

Své životní ANO si 8.8.2009 na Červeném Hrádku řekl další horoklubácký pár, a to Luciferka s Davidem. Kromě obvyklých taškařic, které jsme jim po obřadu přichystali, na ně čeká již tradiční převzetí „Svatební cesty“. Tentokrát jsme novomanželům vytvořili opravdu pěkný a jedlý výstup na skálu Křemenáč na Strašidlech. Výstup vede středem pravé údolní stěny, jmenuje se „Svatební cesta“ a je to klasická krušnohorská čtyřpluska. Tím, že jsme se k tomu nachovejli zrovna my s Leošem, se nenechte odradit, je to fakt pěkný! :-)) Takže nůžky, šampaňo a hybaj strašit na Strašidla!

S Letošem v Ádršpachu

31.7.-2.8.2009

Pavel Bohuněk

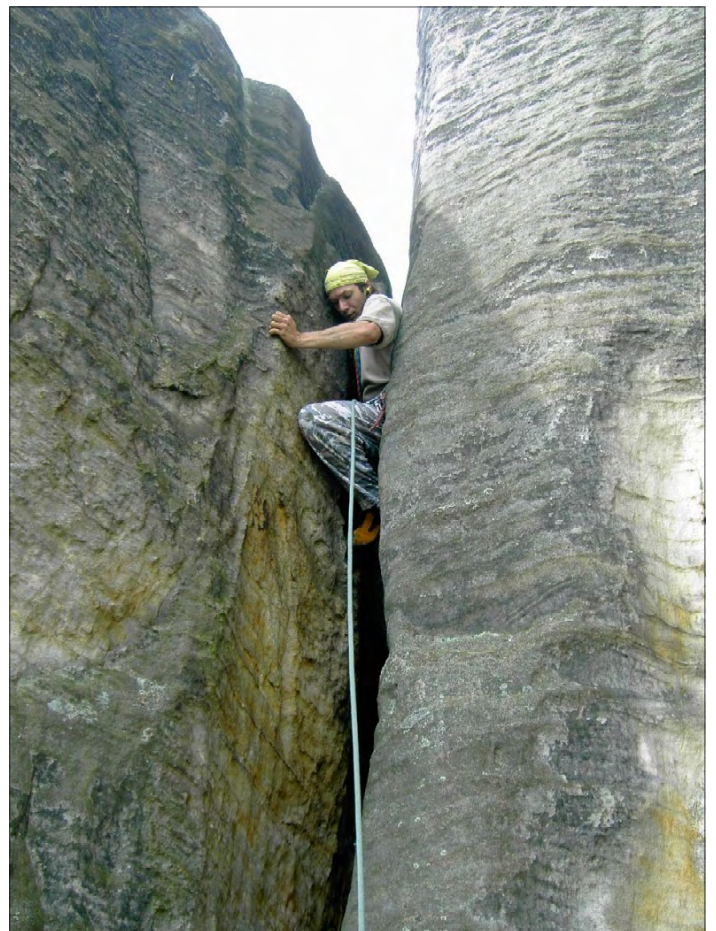
Tak jsme byli v Ádru. Jak to dopadlo? No, vylezli jsme nakonec vše, co jsme chtěli, i když ze začátku jsme tomu moc nevěřili. Kdo tam byl, tak pochopí, kdo ne, ať se tam jede podívat. V pátek v sedm hodin ráno vylézáme ze spacáku na parkovišti v Ádršpachu. Rychle vaříme kafe a snídáme. Jsme už řádně natěšení na místní proslulé šíročiny.

Jako první chceme zdolat věž Starostová, protože tušíme, že bude nejtěžší. A tušíme správně. Nástup do Staré cesty sice nacházíme okamžitě, ale nějak se nám nechce věřit, že se budeme muset touhle mokrou spárou soukat nahoru. Spára pustila. Následuje průlez oknem a komín. Oknem jsme skutečně prolezli, jenže jiným než jsme měli. Popis skoro sedí, a tak po prolezení komínem stojíme na polici u slaňáku. Má následovat široká spára. Ta tu je, ovšem pokračuje pilířem s dvěma kruhy a končí na vrcholu nějaké věžky s vrcholovkou. To pochopím, že jsem špatně, a tak slaňuji zpět k Letošovi. Pouštím se tedy do druhé široké spáry, která mě dovede na polici do údolní stěny. Aha, tohle taky není ono. Mažeme tedy zpět do komína a prolézáme tím správným oknem. Okamžitě poznávám komín Staré cesty, ale vůbec se mi do něj nechce, protože v něm teče voda. Zkousím to jinudy, jenže se dostávám do slepé uličky a nemůžu nahoru ani dolu. Po chvilce hasičského cvičení se dostávám k poslednímu slaňáku deset metrů nad zemí. No paráda. Po dvou hodinách bloudění v chodbičkách a komínech jsme kousek nad zemí. Jsme z toho trochu unavení a už nás to vůbec nebaví. Jdeme tedy otestovat protějšího Starostu. Snad bude přívětivější. Nastupuji do spáry, kterou

Stará cesta začíná. Pro změnu je úplně mokrá. Po čtyřech metrech soukání selhává tření mezi mým tělem a mokrou skálou. Ležím u nástupu mezi kořeny a přemýšlím, co je špatně. Široké spáry neumím a už vůbec ne mokré. Pouštím tedy do kolmého tobogánu mistra svého oboru, spáraře Letoše, který spáru vysoukal na polici ke stromu. Následující spára je už suchá, takže to už jde. Pak přichází přepad se stavěním. Nejsme žádná ořezávátka, a tak to půjdeme bez stavění. Přepad je v pohodě, jenže rajbuňkový výlez na polici lehce o hubu. Nahozený

slaňák dává větší jistotu, a tak to nakonec přelézáme. Největší radost z toho mají turisté. Z police na vršek je to pro mě již pohodové lezení, protože neobsahuje žádnou spáru. Kruhy oblézáme bez stavění a za chvíli se již kocháme výhledem ze Starosty.

Po slanění se moc nezdržujeme a jdeme odpytlit Starostovou. Obcházíme jí jako mlsní psi

a nevíme kudy nahoru. Nakonec vybírám nějakou širokou spáru a posílám do ní Letoš s tím, že tam je někde kruh. Kruh tam nikde nebyl, takže si Letoš udělal prvovýstup. Po prolezení dalších několika komínů, spár a jednomu slanění se dostáváme do cesty Svatba jako řemen, kterou se opět dostáváme na vrchol věžičky s vrcholovkou. Odtud vede traverz doleva, který jsme si vyhlídli ze Starosty. V průvodci ovšem není, takže vůbec nevím, co jsme to lezli. Každopádně je to nejhezčí úsek celé cesty na Starostovou. Rajbuňkem se obtraverzuje celé tělo Starostové a končí opět v široké spáře, kterou se dostáváme pod vrcholovou hlavu. Sil ubývá, ale už nás nemůže nic zastavit, a tak v devět hodin večer dosahujeme našeho druhého vrcholu. Zasloužené pivo v hospůdce potom opravdu chutnalo.

Druhý den se nám již nevstává tak dobře, ale opět jsme natěšení, tentokrát na Milence. Jdeme k nim s našimi novými kamarády z Frýdku-Místku, kteří mají stejný cíl jako my. Chceme jít cestu Milenecká. Začíná v chodbě mezi věžemi širokým komínem, který se pomalu zužuje až na velikost „píďalka“. V komíně si užívá Letoš. Na mě vychází kout, kterým se dostáváme do okna a průlezem na druhou stranu věže. Nejhorší je cvaknout kruh, který je nad osoleným převisem. Daří se mi neuklouznout a i ta širočina nad kruhem mi celkem sedla. Asi jsem se to včera naučil. Nejhezčí je ovšem výlez mezi hlavy obou Milenců, kde jsme pěkně na očích hromady turistů pod námi. Výstup podle mě proběhl až moc hladce oproti včerejšímu boji. Zbytek dne se couráme po skalním městě a to co se nám zrovna líbí, se snažíme vylézt. Letoš to nechal na mě, takže jsme lezli samé rajbuňky. „Vzpoura na lodi“ na věž Bounty, nádhernou stěnu na Malý roh a cestu Originál na Vřesovou, která byla nejtěžší, ale podle mě nejhezčí.

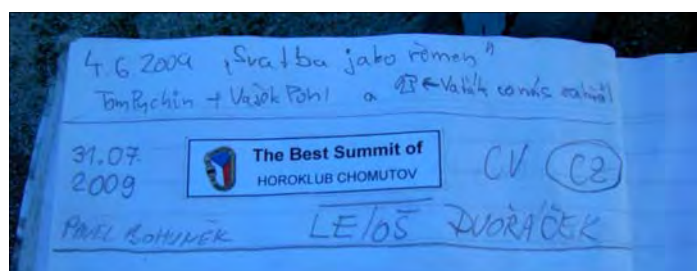
Večer balíme a frčíme směr Prachov, kde

máme také ještě nějaké plány. Najít použitelnou hospodu kolem Prachova se nám nepodaří, a tak se spokojíme s terasou zavřené Turistické chaty, kde už řádí pár lezců. K mému překvapení většinu z nich znám.

V neděli jsme za strašného vedra vylezli Jihovýchodní cestu na Prachovskou jehlu. Přidali jsme ještě famózní Západní hranu na tutéž věž, čímž máme splněno. Leošovi se zalíbí Mnich stojící vyzývavě uprostřed údolí. Lezeme na něj cestu Západní sokolíky. Na závěr věšíme pytel v Údolce na Ameriku. To jen tak pro formu, abychom se sem měli proč vrátit. Mezi skalami si občas připadáme jak v soláriu, a tak raději volíme úprk. Po třech dnech lezení toho máme tak akorát. Cestou domů nás doprovází přívalové deště, což nám vůbec nevádí.

Pája

POZVÁNÍ NA BOŘEŇ

(článek pochází z časopisu Turistika, Horolezectví - rok 1960, č.8, 12 ročník)

Pavel Suchopárek

Pozdravujeme vás všechny, kteří jste posedlí touž zálibou a touhami jako my, a zveme vás k nám do „našeho revíru“. Máme jich více, ale jeden z nich, ten je snad nejhezčí ze všech cvičných skal v Čechách. Je to B o ř e ň u Bíliny! Každý z vašich oddílů má svůj zamilovaný cvičný skalní terén, Bořeň, to je však něco zvláštního. Konkurovat mohou s ním zde v Čechách snad jen Suché skály. Na Bořeni můžete, pokud jste stoupecmi klasického pojetí horolezectví, dosyta ukojit „svou touhu po výkonu i touhu po krásě“..., jak to říkával jeden z našich průkopníků horolezectví – Pepík Janeba.

Náš oddíl je mladý a je převážně složen z mladých. Toužíme po vrcholných výkonech, chceme se metodicky propracovat k nejvyšším sportovním horolezeckým metám, současně si však chceme osvojit v co nejhojnější míře všechny přírodovědecké znalosti, etické a estetické hodnoty, jež dává „velehorská družba na laně“, neboť si uvědomujeme prázdnotu takového horolezectví, při kterém jen „lezeme“.

Odbočili jsme však od původního tématu. To vše jen ze snahy přispět těm, kteří bojují „za očistu“ našeho horolezectví. B o ř e ň! Tomu chceme věnovat tyto řádky. Státní rezervace, místo vzácných horských květin, terén našich příprav pro hory, jen cvičné skály – ale v dále nad mlhami klesajícími z rána do bělského údolí, nebetyčné velehorské štíty, naše Scabiosa Trenta.

Uprostřed zeleně sadů, zahrad, luk a pastvin vypíná se do výšky přes 300 metrů tento, v Evropě nejmohutnější znělcový útvar, třetihorní fonolitový lakkolit, vypreparovaný postupem věků ze svých nadložních vrstev do podoby lva, v kteréžto podobě jej vidí mnozí při pohledu od severozápadu. Mohutně, obrovitě působí, blížíš-li se k němu od severu.

Strmé skalní věže a pilíře na severu a severovýchodě, hravé, rozmanitě utvářené věže, jehly, hřebínky na západní straně, drolnové suťové kuloáry mezi nimi.

Z vrcholku je daleký, daleký rozhled. Vidíš České středohoří, jeho četné znělcové a čedičové sopečné kužele, v dále krušnohorskou hraniční horskou hradbu a mezi oběma podkrušnohorský prolom s mosteckou hnědouhelnou pánví. Ucho zachytává hvizd lokomotiv, rachot rypadel a zakladačů,

bojovou to píseň práce, zápasu o tunu uhlí, kubíky země, o zvýšení produktivity. Mlčky shlíží každý návštěvník z temene lva do této nížiny, na četné těžné věže hlubinných dolů, na mocné haldy a jámy povrchových velkodolů. V mysli vyvstávají zaslé děje, které se zde odehrávaly: rudní sláva krušnohorských havířů, sláva a bída středověkých soukeníků, husitská doba, selské bouře, sociální zápolení o lepší zítřek, náš dnešek.

Přijďte, rádi vás po Bořeni provedeme.

Horolezecký oddíl TJ Velkodůl J. Švermy, Jirkov

Toliko pozvání na Bořeň „staré“ takřka 50 let v tehdejším jediném časopise alespoň částečně věnovaném horolezectví. Co se změnilo! Náš lev stále nehybně leží nad Bělou uprostřed zeleně. Z očí mu zmizely těžné věže a kolosy rypadel a zakladačů. Naopak, z úzké klikatící se silničky pod jeho prackami se stala mohutná dopravní tepna. Návštěvníci dále shlíží s temene lva, avšak již bez myšlenek na selské bouře a sociální zápolení o lepší zítřek nezpívá již bojovou píseň práce. Co asi zří náš lev v průběhu nadcházejících 50 let?

Párek

Husarský kousek se letos na jaře povedl orasínské squadře Jaroušovi s Nebíčkem, kteří si připsali druhé a třetí opakování legendárního orasínského bouldru Terminátor (7+ MLK). První opakování po autorovi Kopejtkovi si připsal před lety kdo jiný než Letoš. Po té musela střecha čekat dlouhá léta na další nadšence, které v cestě k vrcholu nezastaví ani kapradí, ani ostružiní, ba ani zemská gravitace. Jen tak dál, hoši! Gratulujeme! UFO čeká!

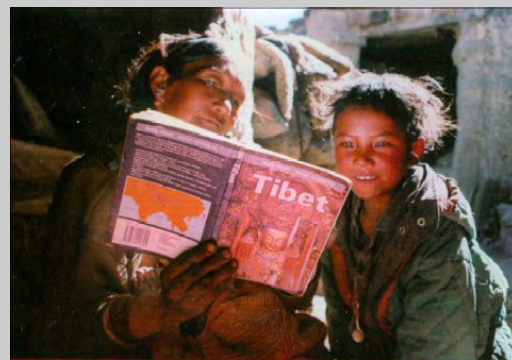
PS: Těsně po napsání těchto řádků si pro „bramborovou“ medaili a pár klíšťat do Orasína zajel i oddílový tahoun P.B. Prý ho tam už nikdo neuvidí.

Pašeráckou stezkou z Tibetu

Chtěl bych touto cestou upozornit na zajímavou knihu, která rozhodně stojí za přečtení. Nejen proto, že jí napsala kamarádka horolezkyně z Vysoké Pece Jana „Nany“ Kopecká, ale hlavně proto, že je to moc pěkné čtení. Nany v této knize popisuje svojí cestu, kterou vykonala v roce 1997 se Zuzkou Hofmannovou. Jednalo se o přechod Himálaje pašeráckou stezkou z Tibetu do Nepálu přes sedlo Nangpa La, který holky absolvovaly jako patrně první Evropanky. Kniha je tak trochu cestopisem, ale zároveň velmi realisticky popisuje, jak vypadá v praxi působení komunistické Číny v Tibetu.

Knihu je možné zakoupit např. v knihkupectví DDD v Ruské ulici v Chomutově za 229,- Kč. Příjemné počtení všem přeje Jiřa.

Pašeráckou stezkou z Tibetu

Jana Kopecká

ODDÍLOVÁ SCHŮZE

Další schůze výkonného výboru klubu se uskuteční v pondělí 7.září od 18.00 hod. tentokrát v hospodě **U Lípy ve Velichově**, kde se letos bude konat Poslední slanění Horoklubu Chomutov. Cílem této schůze je prozkoumat terén a ochutnat místní pivo.

Na schůzi jsou zváni i ostatní členové oddílu!

Plánované akce Horoklubu

Komplet skalní oblasti: Tradiční komplet se letos uskuteční v říjnu. Termín a lezecká oblast bude upřesněna v září.

Poslední slanění Horoklubu Chomutov se letos bude konat **6.-8.11.2009** v hospodě U Lípy ve Velichově. Bližší informace uvedeme v září!

Přinášíme Vám druhý díl Monyho rozhovoru o cestě do Chile. Mony nám ulehčil práci a rozhovor udělal sám se sebou :-).

Parinacota a Pomerape

Ma: Jaké jsou vlastně výstupové možnosti a jaká je jejich obtížnost?

Mo: Parinacotu spolu s Pomerape nazývají vesničané Payachatas, což v překladu znamená dvojčata. Vrcholy obou vulkánů jsou od sebe vzdáleny vzdušnou čarou necelé tři kilometry. Základny jejich kuželů se stýkají ve výšce 5100 metrů a tvoří široké sedlo, nad kterým začíná zóna věčného sněhu. Přes svoji blízkost je charakter obou hor odlišný. Nižší Pomerape nemá tak kuželovitý tvar a vystupují z ní čtyři výrazné skalní hřebeny. Zaledněná úbočí se sklonem až 55 stupňů zdobí mohutné visuté séraky. Především v zimním období nabízí Pomerape náročné kombinované túry. Naprosto pravidelný kužel o něco vyšší Parinacoty na sebe už z dálky strhává pozornost. Sklon zaledněných úbočí se pohybuje okolo 45 stupňů, trhliny se otvírají pouze v podzimním období. Na vrcholu se nachází kráter o průměru 300 metrů, který lze po jeho obvodu celý obejít. Výstupové možnosti jsou v podstatě tři: na chilské straně z jihu od jezera Lago Chungará, z vesnice Caquena ze severozápadu přes sedlo mezi dvojčaty, nebo z bolivijské strany z vesnice Sajama do téhož sedla. Z chilské strany se největší počet výstupů podniká od jezera Chungará. Jednak proto, že je to z hlediska transportu nejméně problematické (ze silnice Arika – La Paz je to do BC pěšky jeden den), ale také proto, že lze výstup uskutečnit i bez povolení, pokud na policejní stanici v Chucquio nahlásíte, že jedete strávit jenom pár dní k jezeru. V Caqueně je totiž další policejní stanice a nikdo cizí neprojde bez povšimnutí.

Ma: Vy jste povolení měli??

Mo: Kupodivu ano, protože jsme chtěli jít

z Caqueny. Policie kontroluje pohyb osob v příhraniční oblasti ze dvou důvodů. Jednak kvůli pašování drog z Bolívie, to je spíš represivní opatření, ale také upozorňuje na zaminovaná území, kterých tu z dob konfliktu s Bolívií zůstalo požehnaně. Její povinností je taková území ve spolupráci s armádou vyznačovat a likvidovat. Policie má také na starost veškeré záchranné akce v horách. Vzhledem k jejímu nedostatečnému vybavení je ale taková pomoc diskutabilní. To ostatně nezakrýval ani policista v Chucquio. Když jsme si stanovili termín návratu, konstatoval, že pokud se neobjevíme, zkusí najít naše tělesné schránky.

Ma: Povzbudivé... Ted' už vám ve výstupu nic nebránilo.

Mo: První dny aklimatizace jsme trávili na okraji vesničky Parinacota, na břehu mělké laguny s výhledem na pět a půl tisícové Cerro Guana Guana, pod kterým se každé ráno pásly alpaky. Správa národního parku tady vybudovala nádherné informační středisko, jehož přepychové sociální zázemí jsme využívali. Strážci parku přišli každé ráno na kus řeči. K naší radosti zvěst o tom, že se v místní škole vyučuje také angličtina, nebyla mylná. Děti chodí do školy jednou týdně a učitelka sem dojíždí 200 kilometrů z Ariky. Tak jim kreslené pohádky v angličtině, které jsme přivezli, přišli vhod.

Ma: Takže charita?

Mo: Celou dobu, co jsme se pohybovali v oblastech původně obývaných indiánskými kmeny, jsem měl před očima kontrast jejich prostého, ale spokojeného života, s naší uspěchanou dobou. Nemyslím si, že by jim výdobytky moderní civilizace v podobě coca-coly a prezentování našeho stylu života jako něčeho lepšího přinášelo štěstí. Možná to zní sentimentálně, ale styděl jsem se za to, co Španělé před několika sty lety začali. Tak jsme si řekli, ať mají ze

Mostecko

západáků také něco užitečnějšího než konzum a očumování zpoza okýnek turistických minibusů.

Ma: Vraťme se k transportu. Chytili jste nějakého stopa?

Mo: Po dvou dnech čekání na transport do Caqueny jsme se rozhodli prozkoumat, zda se do sedla nelze dostat přímo z vesničky Parinacota. Prašná cesta vede k lagunám Cotacotani, mělkým jezírkům, která jsou v desítkách roztroušena mezi sedlem a vesnicí. Jsou domovem krásným plameňákům, které lze spatřit v početných hejnech. Odtud nevede žádná stezka ani silnička, protože prostor mezi jezírky vyplňují vysoké suťové kužely. Jezera se musí složitě obcházet nebo brodit. Snažili jsme se procházet přes sedla mezi kužely, ale abychom neztratili orientaci, nebylo vyhnutí se přece jenom čas od času vydrápat na jejich vrchol. Někdy to znamenalo skoro sto výškových metrů. Přestože jsme šli nalehko, byla nedostatečná aklimatizace znát. A s plnou polní by to další den nebylo lepší. Na jednom z vyšších suťových vrcholů jsme hořký kalich vypili do dna: kam dohlédneš jen samé laguny. Museli jsme dát za pravdu všem, kteří tvrdili, že z vesnice Parinacota do sedla skutečně žádná cesta nevede. Pravidelná

vysmátí u kajícíků

odpolední bouřka nás pak zastihla zpátky ve stanu.

Ma: Počasí tedy přeci jenom neprálo?

Mo: Chodilo s přesností švýcarských hodinek. Do čtyřech hodin odpoledne bylo slunečno. Potom se během neuvěřitelných čtvrt až půl hodiny udělala bouřka, která vydržela do sedmi hodin. Zvláštní bylo, že se postupně netvořily žádné kumulusy, jak jsme na to zvyklí z našich hor. Najednou se zvedly sloupky písečného prachu podobné tornádům a začaly lítat blesky. Přitom padaly kroupy a ve vyšších polohách nasněžilo. Potom následovala jasná noc a další den se vše opakovalo. Trošku nám to dělalo vrásky, protože místo pro stany ve výškovém táboře se nachází na exponovaném hřebetu.

Ma: Kudy vede cesta do výškového tábora?

Mo: Tak přesně tuhle otázku jsem položil klukovi v náhodně projíždějícím pick-upu v přesvědčení, že

nekonečné stoupání

dostat se nahoru musí být záležitost toho dne. Už jsme se plahočili druhý den a docházely síly i zásoby. Já navíc přecházel chřipku. Nálada byla mizerná – každý jsme cítili, že nebudeme mít na to dostat se na vrchol, ale nahlas to nikdo nevyslovil. První část odpovědi mojí depresi ještě prohloubila: „Nejdřív musíš do základního tábora a to je pět kilometrů“. Naštěstí následoval dovětek: „Jestli chceš, vezmu tě tam. Rušíme náš tábor, včera jsme byli na vrcholu“. Vařící se špagety šly do háje, Ája se přestala pokoušet nabírat vodu bez řas z páchnoucího jezírka a už jsme seděli v autě. Vyklubal se z něj Švýcar již patnáct let žijící v Chile. Občas se živí voděním lidí do hor. Kromě toho, že jsme dostali dost užitečných informací o aktuálních podmínkách na kopci, nás během jízdy stačil pozvat k němu domů do pouštní oázy San Pedro de Atacama, přibližně tisíc kilometrů jižně odtud. V základním táboře nás pak dorazil. Zatímco jsme stavěli stan nám sdělil, že mu zbyly nějaké zásoby a že to rozhodně nepoveze zpátky. Žili jsme z těch zbytků ještě týden potom. Byla to nádhera sedět v BC před stanem, dávat si smažený vajíčka, párečky a další dobroty. Připadal jsem si jak na komerční expedici. Kilo brambor, pět balíčků zrajících sýrů, plátkáče a taveňáky, plato vajec, párky, salámy, mlíko, džusy, pětilitrák minerální vody... Martin to pak u něj doma komentoval větou: „Je až neuvěřitelný, jak si lidi na expedici vyžírají – tak by nejedli ani doma!“

šestitisícovka
Cerro Acotango z vrcholu

jezírka Cotacotani z vrcholu

Ma: Takový váš anděl strážný, co? Jak to vypadalo v BC, nebyl to humus?

Mo: Nebýt Martina, asi jsme se dál vzhledem k našemu stavu a zásobám nedostali. Těžko se věří, že skryté údolíčko, ve kterém jsme pak osířeli, slouží jako základní tábor. Žádný stopy po předchozích výpravách. Kdybych tudy šel a nikdo tu nebyl, nepoznám, že se tady táboří. A to jsme tam byli vlastně na konci sezóny. Celý jeden den jsme odpočívali a vychutnávali pocit, že máme horu sami pro sebe. Pro dotažení aklimatizace jsme vystoupali do necelých pěti tisíc a psychicky se připravovali na vynášku do výškového tábora. Odpolední bouřka se poprvé nekonala, vše se zdálo být najednou v plusu.

Ma: A bylo?

Mo: Bouřka v zádech při zdolávání posledních dvě stě metrů kolmice z načervenalého písku před začátkem ledovce nám pěkně pocuchala nervy. Výhledy ze stanu ale byly kouzelné a jezírka Cotacotani se v podvečerním slunci třpytila jako stovky drahokamů. Z letecké perspektivy jsme vnímali naše předešlé rozhodnutí vrátit se z průzkumné cesty do sedla jako nanejvýš prozřetelné.

Ma: Takže skutečně pohoda...

Mo: Ne tak docela. Kousek nad plošinkou pro stany končí ledovec, ze kterého vytéká potok a proplétá se mezi jeden a půl metru vysokými ledovými útvary, kterým se říká kajjncíci. Kajjncíci, neboli *penitentes*, jsou typickými útvary na jihoamerických ledovcích subtropického pásu. Teorie jejich vzniku jsou různé. Jedna z minulého tisíciletí (1926) říká, že jejich tvar vzniká spolupůsobením intenzivního ultrafialového záření a suchého větru. Vrcholy věžiček ve dne opakovaně tají a v noci mrznou, přičemž

vzniká slabé elektrické pole, ovlivňující sněhové krystaly, a ty pak narůstají v pravém úhlu k magnetickému poli země. Důsledkem je i jejich jednotná východo-západní orientace.

Ma: Ztrácím trochu souvislosti.

Mo: Vesele jsme se fotili u kajjncíků netuše, jaké strasti nám v příštích hodinách způsobí. Dalekohledem jsme zkoumali nástup mělkým žlabem a zřeli jeden hrot vedle druhého. Naštěstí je kousek vpravo skalní výchoz, který končí nad žlabem.

Ma: Můžeš nám popsat vrcholový den?

Mo: „Za svitu čelovek a Měsíce klopýtáme přes volné skály. Co krok, to lavina kamení. Co bychom ale neudělali pro to, abychom se vyhnuli kajjncíkům. O to větší je naše zklamání, když nás nad žlebem nečeká krásný led, ale nekonečné šiky kajjncíků! Balancujeme na úzkých spojnicích věžiček. Postupujeme pomalu sto až sto padesát metrů za hodinu. Je zima, musím pořád rozhýbávat prsty u nohou. Jsme blízko rovníku a tak vysvobozující sluníčko vychází až v osm hodin. 5600 m, přemáhám se a dělám pár záběrů. Krajina pod námi postupně nabývá na rozměrech. Sklon ledovce je konstantní okolo čtyřiceti stupňů. Zatím stačí hůlky a mačky. Dalších sto metrů nahoru pro mě znamená sto procent energie dolů. Už to vypadá, že dám Áje výškoměr a nechám se vyzvednout při sestupu, ale konečně začíná rovný led. Mění hůlky za cepín. Při výstupech na sopky se člověk musí obrnit trpělivostí. Relativně mírný sklon úbočí udává nekonečnost výstupu. Pohled nahoru se nemění – stále stejná bílá pyramida orámovaná temnou modří oblohy. Šlo by to na lyžích, ale v zimě, kdy jsou kajjncíci pod sněhem. Asi v 5900 metrech narážíme na pásmo příčných trhlin. Některé z nich jsou co do délky úctyhodné kousky. Na hranici šesti tisíc metrů se terén naposledy napřimuje, aby vzápětí přešel do mírného vrcholového svahu. Jsou dvě hodiny odpoledne když stojíme na okraji kráteru. Díky změně počasí nemusíme chvátat dolů. Z řasovité oblačnosti v této odpolední hodině vyplývá, že bouřka se nekoná. Dva tisíce metrů pod námi leží nekonečná pláň Altiplana, ze které na jihu vystupují šestitisícovky Cerro Acotango, Volcán Guallatiri a na východě Sajama, nejvyšší hora Bolívie.

Ma: Díky za rozhovor.

Mo: Chod' to pič!